

Rovdyrerstatning gir mer enn slaktepris

Sauebønder mottar rundt 1500 kroner i statsstøtte for hver av de 2,4 millioner sauene i Norge. Det kan lønne seg for en bonde at sauen blir tatt av rovdyr, framfor at den blir sendt til slakteriet.

*N&M Bulletin
Signy Svendsen*

På forespørsel fra N&M Bulletin har Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) regnet ut hvormye hver enkelt sau får i offentlige tilskudd.

Ved å legge sammen de ulike ordningene har man kommet fram til et beløp på 1500 kroner per sau. Den gjennomsnittlige sauebonden hadde i 1992 35 sauer. I fylkene Hedmark og Nord-Trøndelag er snittet 44, der også opposisjonen mot rovdyr er størst.

Erstatning kan lønne seg

– Dette blir selvsagt cirka-tall, men uansett er tallet en god del

høyere enn forventet, sier Agnar Hegrenes i NILF.

Opplysninger fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) viser i tillegg at en sauebonde kan få mer igjen rent økonomisk ved at sauen blir tatt av rovdyr, framfor å levere dyret til slakt.

– I tillegg til slakteverdien får bonden også erstattet tapt avlsverdi. I tillegg kommer en ulempekompensasjon som i de fleste tilfeller er på 25 prosent av erstatningen. Dette kan resultere i at bonden får mer igjen i erstatning enn om han skulle levert dyret til slakt, sier Jørund Braa i DN.

– I beregningen av erstatningsatsen for sau drept av rovdyr og lam er det benyttet gjennomsnittsverdier for vekter, kvaliteter på dyra og gjennomsnittsverdi av tapt avlsverdi. Dette vil selvsagt variere mellom dyr. Det vil likevel være umulig å komme fram til en 100 prosent rettferdig erstatning. Det vil være for ressurskrevende å beregne en sats for den enkelte sau.

Det er DN som fastsetter erstatningssatsene, som i 1993 varierte mellom 1725 og 2365 kroner avhengig av hvor i lan-

det man bor. Rundt 17 millioner kroner går årlig vekk til rovdyrerstatning. I Hedmark ble vel 3,5 millioner fordelt på 230 sauebønder utbetalt i 1992.

– Mer ydmyk næring

– Når det viser seg at næringen får tilskudd i denne størrelsesorden, burde dette føre til en mer ydmyk holdning overfor rovdyrforvaltningen, sier generalsekretær Helene Bank i Naturvernforbundet.

Hun er overrasket over at subsidiene til sauebøndene har kommet opp i slike høye beløp, og mener dette må føre til at næringen tar mer ansvar enn den til nå har gjort.

– Naturvernforbundet og næringen har felles interesser når det gjelder å bevare bosettingen i distriktene og det naturgrunnlaget næringen er avhengig av. Men vi stiller likevel spørsmål om det ikke finnes bedre måter å bruke midlene på. Rovdyrene er en del av de naturlige betingelsene. Utfordringen må da bli hvordan sauehold best mulig kan kombineres med dette, mener Bank. Hun viser til Spania der sauebøndene ikke har tilsvarende

problemer, til tross for at rovdirene er langt flere.

Ikke ydmyk

Assisterende generalsekretær Jon-Petter Løvstad i Norsk Bonde- og småbrukarlag er helt uenig med Naturvernforbundet og mener det ikke er grunn for sauebønder å utvise en mer ydmyk holdning. Han virker heller ikke overrasket over beløpet hver sau representerer i subsidier.

– Hvorfor skal de 30.000 bøndene som ser livsgrunnlaget forsvinne, ha en ydmyk holdning og takke samfunnet for subsidiene? spør Løvstad. Han mener heller ikke at bøndene har noe å lære av sine spanske kollegaer.

– De spanske bøndene gjeter sauene sine og samler dem sammen om kvelden. Dette fører til intensiv beiting som slett ikke er særlig bærekraftig og fører til mer sykdom blant dyrene. Det finnes ingen enkle løs

Natur&Miljø Bulletin

Norges Naturvernforbund
Ansvarlig redaktør: Gunnar Bolstad

Red. sekr: Ole P. Pedersen
Postboks 2113 Grünerløkka
0505 Oslo
Bankgiro: 1720.05.00717
Postgiro: 0803 50 94602
E-post:
naturvern@oslonett.no
Telefon: 22 71 55 20

Telefax: 22 71 56 40
Annonser tlf: 22 71 92 20
Annonser fax: 22 71 92 38
Produksjon: Gan Grafisk.
Trykket på Cyclus, 100
prosent resirkulert papir.
Neste N&M Bulletin kommer
2. september 1994.

Mer enn pinlig

Det gikk så galt som vi fryktet. Thorbjørn Berntsen måtte bite i gresset overfor kollegene Stoltenberg og Opseth. Den lange bebudede klimaplanen er utsatt på nytt, denne gang til over nyttår.

Saken har nå utartet så til de grader at et begrep som «pinlig» bare gir en blek beskrivelse av forholdene. Ifølge Nationen vil miljøforegangslandet Norge nå ikke være i stand til å levere den nasjonale klimahandlingsplanen i henhold til forpliktelsene i klimakonvensjonen.

Planen har vært tillyst siden mars, etter en på forhånd meget langdryg prosess der departementene og åpenbart også deres politiske ledere står steilt i mot hverandre. En stabilisering av CO₂-utslippene i Norge vil uvegerlig komme i klar konflikt til andre politiske målsetninger, så som fortsatt olje- og gassutvinning på høyt nivå og en videre utbygging av forurensende transportløsninger.

Samferdselsminister Kjell Opseth forsøkte i forrige nummer av N&M Bulletin å tilbakevise vår beskrivelse av hans rolle i denne konflikten. Opseths virkelighetsbeskrivelse står ikke til troende. I redelighetens navn burde han kunne si i klartekst at han ikke er villig til å godta noen restriksjoner på den infrastruktursatsingen som er blitt hans langesak, enten det dreier seg om hovedflyplass eller riksveitraseer. Og selv om Opseth beskylder oss for «manglende kunnskap om korleis ei regjering arbeider», er det jo helt åpenbart for alle som følger miljødebatten at Opseth og Stoltenberg på den ene siden og Berntsen på den andre er uenige om norsk miljøpolitikk.

For Thorbjørn Berntsen må situasjonen nå ha blitt bortimot uholdbar. Det er liten grunn til å betvile Berntsens oppriktige engasjement og innsats. For miljøbevegelsen er det heller ikke noe poeng å kreve hans avgang, i og med at en ny ministers inntreden i den sittende regjeringen knapt vil medføre noen endring i situasjonen.

Men Berntsen burde i sin vurdering av situasjonen ikke se bort i fra at han ved å gå av kanskje kunne markere overfor sin motpart at det er en grense for hva miljøsidene kan godta, og at grensen er nådd nå. Men som den lojale partikamerat han er, er det vel liten sjanse for at det skjer.

Gjestekommentar

Til Brussel etter moskus

Helge Ole Bergesen
Medlem av Norges
Naturvernforbund

Det er ikke lett å være moskus i dagens Norge. De seksti dyrene på Dovre frister en usikker tilvæ

Sørlandet mest bly-forgiftet i Norden

Norge ligger på topp i Norden i blyforurensning, viser en ny rapport fra Nordisk Ministerråd. Vi er også dårligere stilt enn Storbritannia og Tyskland. Store deler av Sørlandet er utsatt for høye blykonsentrasjoner. Mesteparten kommer via luften fra kontinentet.

N&M Bulletin
Jon Knut Berg

Blyforurensningen har gått kraftig tilbake de siste ti årene, i takt med at stadig flere bilister fyller med blyfri bensin. Men fortsatt er det forholdsvis store blykonsentrasjoner i enkelte deler av Norge. Spesielt er det ille i Oslo og på Sørlandet. Den høyeste blyverdien som ble målt på Sørlandet, var 40 mikrogram per gram mose. Det er

åtte ganger høyere enn nivået i Nord-Skandinavia.

Blyforurensningen i Oslo kommer som følge av lokal biltrafikk, mens forurensningen på Sørlandet hovedsakelig blir fraktet med regnet fra sentral-Europa.

Verken Sverige, Danmark eller Finland har tilnærmet så store områder med så mye blyforurensning som det Norge har. Heller ikke Tyskland og Storbritannia når opp til omfanget av blyforurensning på Sørlandet.

Tungmetaller

Også for andre tungmetaller kommer Norge dårlig ut i rapporten fra Nordisk Ministerråd:

● Det er høye konsentrasjoner av arsen i Årdal, Sauda og Oslo. Arsen er meget giftig for pattedyr.

● Det er høye konsentrasjoner av kadmium i Årdal, Sauda og på Sørlandskysten. Ingen andre steder i Norden har så høye kadmium-konsentrasjo-

ner som her, mens det er store områder i Storbritannia, Tyskland, Portugal og øst-Europa med store konsentrasjoner. Kadmium er direkte giftig for de fleste organismer.

● Når det gjelder krom, ligger Norge relativt bra an, bortsett fra store konsentrasjoner i Mo i Rana. Både Sverige, Finland, Tyskland og enkelte øst-europeiske land har større områder med høye krom-konsentrasjoner enn oss.

● Det er store kobber-konsentrasjoner i Oslo, Kristiansand og Sulitjelma. Stor grad av kobber-forurensning er også utbredt i sentral-Europa, spesielt i Polen, Tsjekkia og Slovakia. Kobber er giftig for karplanter og meget giftig for alger, sopp og virvelløse dyr.

● Det er stor grad av nikkel-forurensning i Årdal, Kristiansand og i Finmark nær Kola-

halvøya. Også i Finland og Sverige er det enkelte områder med mye nikkel-forurensning, mens det er sjeldnere i sentral-Europa. I store konsentrasjoner

er nikkel giftig for de fleste planter og sopp.

● Bortsett fra i Kokkola i Finland har ingen steder i Norden så mye sink-forurensning som Odda. Mye sink-forurensning er derimot utbredt i Tyskland, Polen og Ungarn. Sink er moderat giftig for planter.

Import

I rapporten konkluderes det med at en stor del av tungmetallforurensningen i Norge kommer fra tett befolkede områder i sentral-Europa. Dette gjelder spesielt bly og kadmium. For øvrig har Odda, Årdal og Mo i Rana stor lokal tilførsel av tungmetaller.

Klimainnsatsen i Europa granskes

– Selv om den norske klimapolitikken har mange positive aspekter, kan vi ikke skjule de negative sidene, heter det i en rapport som Naturvernforbundet har sendt til internasjonal miljøbevegelse. Naturvernforbundets rapport inngår i en serie rapporter om klimapolitikken i alle europeiske land, og som vil bli offentliggjort av paraplyorganisasjonen Climate Action Network.

N&M Bulletin
Gunnar Bolstad

Naturvernforbundet berømmer Norge for å ha vært blant de første som satte et nasjonalt stabiliseringsmål for CO₂-utslipp, men peker også på at målsetningen er blitt svekket ved flere anledninger siden.

De norske CO₂-utslippene sank med fem prosent fra 1990 til 1992. Naturvernforbundet tilskriver dette svekket økonomisk aktivitet, og mener at den motsatte tendensen er årsak til tre prosents økning i utslippene fra 1992 til 1993.

Forbundet mener at olje- og gassindustrien er den største trusselen mot CO₂-målet, sammen med transportsektoren. Rapporten påpeker at Norge satser hardt på videreutvikling av olje- og gassutvinning, og at veitransport prioriteres klart foran utbygging av jernbane. CO₂-økningen fra transportsektoren er forventet

å ligge på en prosent årlig frem til 2010, opplyser Naturvernforbundet.

Felles tiltak

Naturvernforbundet orienterer også om Norges forsøk på å få til felles gjennomføringsmekanismer over landegrensene. Det advares sterkt mot et system av den typen Norge har forslått, der land som ikke har noen eget nasjonalt mål kan delta i «handel» med utslippskvoter.

På den positive siden fremhever Naturvernforbundet den norske CO₂-avgiften som en av de høyeste i verden, men skriver at det er vanskelig å bedømme hvor stor virkning den har hatt hittil.

Protokoll

Naturvernforbundet kommer forøvrig til å slutte seg til et

felles brev fra de nordiske miljøorganisasjonene der regjeringene i Norge, Sverige og Finland oppfordres til å følge Danmark og Tyskland i et krav om en egen avtaleprotokoll for CO₂-reduksjoner.

Danmark og Tyskland har foreslått at det under klimakonvensjonen utarbeides en egen bindende protokoll for CO₂-utslippene og mener at det bør være mulig for industri-landene å redusere utslippene med 20 prosent frem til 2005. Norge, Sverige og Finland har hittil ikke villet slutte seg til dette forslaget og har heller ikke svart på tidligere henvendelser fra det nordiske sur nedbør-sekretariatet om saken.

Varmt, varmt, varmt!

– Det kan være drivhuseffekten, sa den tyske miljøvernministeren Klaus Töpfer til pressen da hetebølgen bølget som verst i sommer. Tyske meteorologer mener Töpfer er alt for tidlig ute, men helt sikkert er det at sommeren i store deler av Europa har vært ekstremt varm – lenge.

N&M Bulletin
Gunnar Bolstad og Ole P. Pedersen

Et blikk på europeiske aviser i forrige uke beviste at intet slår været på samtalefronten. Da hadde heten vart sammenhengende i seks uker og journalistene hadde nok å skrive om:

I Tokyo (

Alger blomstrer

Tyskland har den siste tiden holdt et våkent øye med algeoppblomstringen i Østersjøen. Pressen har kalt det en algekatastrofe, barn har blitt frarådet å bade og gift-faren har vært fokusert. I Sverige og Norge har man fulgt nøye med i utviklingen, men har valgt ikke å slå alarm.

N&M Bulletin
Signy Svendsen

– Vi har ikke å gjøre med en algekatastrofe, men det er riktig at det har vært en algeoppblomstring i Østersjøen. I Sverige har de holdt et våkent øye med vestkysten, men uten å kunne se alvorlige virkninger. Vi har derfor i Norge valgt å ligge lavt og ikke gå ut med varslings eller offentliggjøring av oppblomstringen. Det sier prosjektleder Ingrid Martinussen ved Havovervåkning og -varslings, HOV-senteret, i Bergen. Senteret har hele tiden fått meldinger om utviklingen i situasjonen.

– Strømmene går slik at algene vil holde seg utenom vår kyst. I tillegg har vi å gjøre med de såkalte nodularia-algene som liker seg best i Østersjøens brakkvann, og som vil dø etter kort tid dersom de kommer i saltvann, sier Martinussen.

Færre metaller

Tiltakene som ble gjennomført ved Kjølvi og Killingdal gruver i 1989/90 har redusert tungmetallnivåene i vann i Gaulavassdraget, melder SFT. Resultater fra 1993 angir en reduksjon av kobberforurensningene på om lag 84 prosent og sinkforurensningene på om lag 70 prosent. De vannkjemiske undersøkelsene fortsetter i 1994, og det vil også bli en oppfølging av de biologiske undersøkelsene fra 1991/92.

Nekter å gi opplysninger

Enkelte produsenter nekter å gi opplysninger om sine produkter til Naturvernforbundets oppdaterte forbrukerguide.

N&M Bulletin
Signy Svendsen

For tredje år på rad vil de som ønsker få en forbrukerguide der Naturvernforbundet gir sin miljøvurdering av en rekke ulike varer som finnes i butikkhyllene.

Gir egen informasjon

For å kunne gi en slik vurdering er Naturvernforbundet avhengig av at produsentene fyller ut et omfattende skjema. Produsentene får tilbakemelding om hvilken miljøvurdering de får og begrunnelsen for dette. Men ikke alle produsenter er villige til å gi slike opp-

lysninger. Bind- og engangsbleieprodusenten Saba-Mölnlycke er blant disse.

Informasjonssjef Trygve Gran Mayer i Saba-Mölnlycke begrunner avgjørelsen med at de er uenige i Naturvernforbundets miljøkriterier, som går ut på at ingen engangsbleier i utgangspunktet er miljøvennlige på grunn av avfallsproblemet.

– Vi har delte erfaringer med denne forbrukerguiden, og velger derfor å holde oss til den forbrukerinformasjonen som trykkes på pakkene. Det skulle ikke være behov for flere opplysninger, sier informasjonssjefen i en kort kommentar.

Skuffet

Fagkonsulent i Naturvernforbundet, Maria Munther, er skuffet over at enkelte produsenter velger å holde tilbake opplysninger.

– De fleste produsentene er

positive og forstår markedsføringsverdien i dette. Flere som har fått en dårlig miljøvurdering har tatt kontakt for å få råd om hvordan de kan forbedre produktene sine. På den måten

Takk for støtten!

HELLIK TEIGEN A/S
Jern og metallforretning

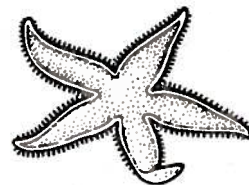

*Gjenvinnig av
bilvrak, hvitevarer,
datautstyr og alle andre
typer stål og metaller.*

Hellik Teigen AS

Postboks 2, Loesmoveien 1
3301 Hokksund

Tlf.: 32 75 36 22 • Fax: 32 75 44 84

Sjöstjerner, Asteroidea, klasse av pigghuder som har flat, stjerneformet eller femkantet kropp med sugeføtter på undersiden av armene. Munnen sitter midt på undersiden og fører inn til en sekkformet mage. De fleste sjöstjerner er rovdyr som lever av skjell, krabber og andre bunndyr. Noen av artene har så stor regenerasjonsevne at de kan danne en ny stjerne fra en enkelt arm. I norske farvann finnes ca. 40 av ca. 2000 arter.

Sjöstjerner, sjøpinnsvin og kråkeboller tar pulsen på havmiljøet ved å fungere som et slags miljøtermometer. Der de finnes er det sunne omgivelser.

Vi som har vårt virke i tilknytning til havet forstår hvor viktig det er å ta vare på det miljøet som er grobunn for alt liv.

NORGES REDERIFORBUND

Postboks 1452 Vika, 0116 Oslo.
Telefon: 22 41 60 80. Telefax: 22 41 50 21.

NORSK MEIERIINDUSTRI har fått et
samlende merke **TINE**. Etter hvert
vil **TINE** bli felles
varemerke på de
omkring 200 meieriproduktene
som lages i Norge. **TINE** står for kvalitet
og god smak og vil være
din garanti
for at du som forbruker har fått
en ekte norskprodusert vare.

Norske Meierier

FLORADIX FORMULA - BEST NÅR DET GJELDER

Floradix Formula med jern B og C vitaminer for daglig bruk. Slapphet og tretthet er ofte forårsaket av for lite jern.

Natur-Import A/S
Storgt. 2-4-6, 0155 Oslo
Tlf. 22 42 74 59

Spesialavallet flyter

Mellom hver femte og tredje norske bedrift bryter reglene for lagring og håndtering av spesialavfall. Det viser en rapport fra Statens forurensningstilsyn (SFT).

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

SFT la fram rapporten «Kontrollresultater

– Store verdier kan gå tapt

I et brev til Direktoratet for Naturforvaltning (DN) signaliserer Norges Skogeierforbund at det ikke ønsker å kartlegge skogsverdier. Dette kan få katastrofale følger, mener Naturvernforbundet.

N&M Bulletin
Signy Svendsen

Det har den siste tiden blitt fokusert på at Norges Skogeierforbund i et brev til Direktoratet for naturforvaltning nekter å distribuere en brosjyre om kystgranskogen i Midt-Norge til sine medlemmer. Men brevet inneholder andre og mer alvorlige signaler. Det mener Helge Rinden, biolog og tidligere fagkonsulent i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

– Det er så sin sak at Norges Skogeierforbund i et brev til DN gir uttrykk for at de motsetter seg distribusjonen av brosjyren. Men vel så viktig er det å legge merke til at Skogeierforbundet i samme brev motsetter seg registrering av verneområder. Dette kan i praksis bety at store verdier kan gå tapt mens Skogeierforbundet driver prinsipptrykkeri, sier Helge Rinden.

Skjerpet konflikt

Bakgrunnen for Rindens uttalelse er brevet fra Skogeierforbundet til DN der det blant annet heter:

«Vi ser det som svært uheldig dersom det settes igang «verneplanarbeid» som forutsetter at skogbrukssektoren blir sittende med miljøvernsektorens ansvar for fredning».

– Med en slik uttalelse er

SLUTT: Tsjekkia skal stanse importen av spesialavfall, melder Aegis. Mesteparten av avfallet har kommet fra Tyskland. Det er ikke klart når importen blir stanset.

Kuldebransjen støtter Naturvernforbundet!

HORDALAND KULDE AS
Sandvenhagen, 5600 Norheimsund
Tlf. 56 55 21 33 – Fax 56 55 21 34

- Komerseil kjøling
- Kjøle- og fryserom
- Luftkondisjonering
- Industrikjøling/varmepumper

SALG – SERVICE – MONTASJE

– fagkunnskap gir trygghet

Riktig bruk av kuldetechnik er

- miljøbevarende
- energibesparende

A-S MODERNE KJØLING

REIN KULDE

Electrolux

Østfold VENTILASJON
KJØLING • AUTOMATIKK

Agder Kuldeservice as

FOSEN KJØLESERVICE

Bergen
Kulde as

FRIGOTERM

Fresvik Produkt

...FRESH... TLF. 57 88 74 00
TELEFAX 57 88 75 10

N 3070 SANDV. SALGSDIREKTOR
TLF. 33 77 81 00
TEL 1734 13 77 81 51

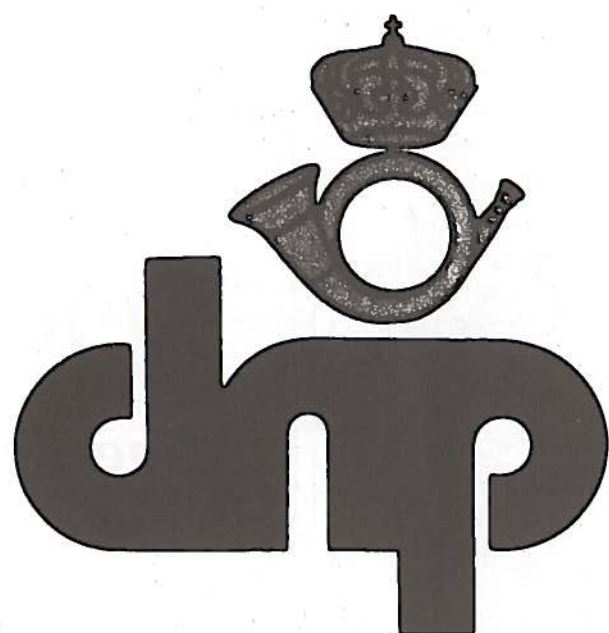
EPTEC

EPTEC ENERGI A/S
Tlf. Moss: 69 25 22 00 – fax. 69 25 79 19
Tlf. Oslo: 22 30 84 00 – fax. 22 30 83 03
Tlf. Trondheim: 07 88 83 30 – fax. 07 88 81 81

Jan Fr. Skogland as
KULDETEKNIKK

Kværner Fish Process Technology a.s
Kvær

Troms fylkeskommunes
ENØK-FOND
Tlf. 766 36 011

Lilleakerveien 31 0216 Oslo
Tlf: 22 73 08 40

**Venstres
Hovedorganisasjon**

Stein Ness (red.)
**MILJØ-
LOVSAMLINGEN**
— 1 9 9 4 —

Den første store miljølovsamling i Norge med alle
sentrale lover og forskrifter!
Boken har et godt stikkordregister og en oversiktlig,
detaljert innholdsfortegnelse.
730 sider, kr 490,- Fås i bokhandelen

GRØNDAHL DREYER

Takk for støtten!

FOLKELIG? JA! BORGERLIG? NEI!

For abonnement ring
22 72 60 50
Arbeiderbladet
- den våkne morgenavisen!

Dansk miljø- offensiv

Den danske miljøvern-
ministeren Svend
Auken har sett seg lei
på enkelte medlems-
land i EUs trenering av
miljøsaken. Nå varslar
han en tøffere linje
mot sinkene, og det
skal skje gjennom EU-
domstolen.

Neste gang det kommer et hardt
sammenstøt mellom miljøet og
EUs indre markd, skal Dan-
mark velge den offensive vei-
en, skriver avisen Politiken.
Gjennom en ennå ikke bestemt
prøvesak skal regjeringen føre
kommissjonen og de miljøfi-
endtlige regjeringene i Minis-
terrådet inn for EU-domstolen.
Anklagen går ut på at de over-
ser målet i Maastricht-avtalen
om en «bærekraftig vekst som
respekterer miljøet.»

-Sa ja på grunn av miljø

— Jeg føler et personlig ansvar.
Da jeg anbefalte et ja til Maas-
tricht-traktaten, skyldtes det
spesielt at miljøet for første
gang ble sidestilt med økono-
mien. Hvis man bare skriver
pene ord om miljøet og alltid
sette kommersielle hensyn
først, sviktes både løftene til
befolkningen og selve Maas-
tricht-traktaten, sier Auken.

**Onstad Trelast
og Bygg A/S**

Sivilingeniør Harald Monstad A/S

Grun

EU: mineraler i barnemat

I forslag til nytt EU-direktiv om barnemat, åpnes det for tilsetning av mineraler og vitaminer i barnemat. Statens næringsmiddeltilsyn vil, ifølge det N&M Bulletin får opplyst, stille seg kritisk til direktivet.

N&M Bulletin
Signy Svendsen

N&M Bulletin får opplyst at de ansatte i Statens næringsmiddeltilsyn på grunn av en opphetet EU-debatt har fått en

strengere praksis når det gjelder å uttale seg om EU-direktiver. N&M Bulletin får likevel opplyst at tilsynet i sine kommentarer vil stille seg kritisk til tilsetning av vitaminer og mineraler i barnemat.

Den spesielle ferdigmaten skal gjelde for barn mellom null og tre år, og kom på banen som et ledd i en større matvareharmonisering.

Vanlig mat god nok

Siden 1992 har EU-kommisjonen arbeidet med det nye direktivet om ferdigmat til barn. Den delen av direktivet som går på tilsetning av mineraler

og vitaminer, møter nå motbør fra flere hold.

Årsaker til de kritiske merknadene til direktivet går for det første ut på at ferdigmat til barn over ett år lett kan gi inntrykk av at vanlig mat ikke er god nok. Det anbefales at små barn spiser den maten som resten av familien spiser, og det påpekes at barn ikke har spesielle behov for annen mat. Markedsføring av ferdigmat til barn opp til tre år kan dermed bidra til å skape kunstige behov, mener Statens næringsmiddeltilsyn.

Overdose

For det andre kan tilsetning av

vitaminer og mineraler i ferdigmaten, ifølge Statens næringsmiddeltilsyn, føre til at man mister kontrollen over hvor mange vitaminer og mineraler barna tilføres. Får barn for store mengder av visse stoffer, kan det forhindre opptak av andre. Samtidig kan det være en fare for overdosering av visse mineraler og vitaminer.

Også Sundhedsministeriet i Danmark stiller seg negativt til direktivet, men er redd for at de danske reglene må vike. Det arbeides derfor både fra dansk og norsk side med å få innført maksimumsgrenser for hvor mange vitaminer og mineraler babykosten skal få tilføre.

KOMFYR MED BARNEVENNLIG NORSK DESIGN

Grepa, Norges eldste komfyrprodusent har satt barnesikkerhet i høyset med sin serie komfyrer for 90-årene.

På Grepakomfyren brenner ikke små fingre seg på stekeovnsdøren.

Det unike skråstilte panelet gjør det vanskeligere for små utforskere å skru på bryterne. Om så likevel skulle skje, er platene utstyrt med EGO vakt som hindrer overoppheting.

Grepakomfyren er vanskelig å klatre på og barnesikringen til stekeovnsdøren er gjemt i håndtaket